

Redovisning av Resebidrag inom dans

Resa till Jamaika & Kuba

19 Dec -11 till 23 Jan -12

Plan

Fördjupa sig i caribiens rytmer med en inspirations resa till Jamaica och Kuba för att undersöka och uppleva ländernas kultur med dans i fokus. Få förståelse för historien, se länken från traditionella danser till nya gatudanser.

Under resan till Kuba följer ett flim team med för att dokumentera vår utveckling. Tora Mårtens är producenten till våran dokumentär "Dear Dance" som baseras på mitt och min dans kollega Martha Nabwires liv.

Jamaika

Vi begav oss till Dancehallens huvudstad Kingston. Staden är som en kokande gryta av musik, dans, värme, våld, starka karaktärer o färger. Dancehall kulturen lever på klubbar och gatufester runt om i staden. Dessa fester kan vara svåra att hitta, det är knappt så att lokalbefolkningen vet.

Vi stannade i 2 veckor på Jamaika och kom in i hela svängen precis innan det var dax att lämna ön.

Jamaika är ett litet land som har gett världen stor musikalisk inspiration, ska, dancehall, reggae är musik stilar som har satt Jamaica på kartan. Dansen är precis lika intensiv som musiken, det finns en dans stil till varje musik genre.

Varje dag besökte vi platser för att ta del av kulturen. Vi träffade många dansare som var både bra dans lärare och guider. Vi fick lära oss både gamla och nya dans steg, vi diskuterade och jämförde våra olika dansvärldar. Insåg att vi har mycket att lära oss av varandra, vi har vad de inte har och tvärt om.

T.ex Vi har mer organisation, koreografi, bredare och tydligare teknik, mer sceniskt tänk.

Jamaikanernas gung, flow, groove, rytm är helt oslagbar. De flyter över musiken, hela kroppen är verkligen närvarande. De lägger mycket vikt på personlig karaktär i sin dans och i vardagen. Detta kan jag känna att vi inte värderar lika mycket i Sverige, jantelagen kan vara svår ibland.

Dancehall musiken och dansarna ligger så klart väldigt nära varan. Ofta gör dansarna sin egna musik, artisterna gör ofta musik om dansarna. En låt kan baseras på en dans, när den låten spelas dansas och hyllas den dansen och dess grundare. Vissa dans låtar innehåller många olika danser, sångaren uppmanar folket att göra dessa danser. Det är helt underbart att se ett helt dansgolv fungera som en spontan flash mob, alla vet precis vad de ska göra. Det syns om du är ny på plats.

Detta skapar en otrolig gemenskap och det känns skönt att kunna dela sin dansglädje med så många. Vi besökte en del konserter bla den omtalade festivalen Sting med ca jamaikanska 20-25 artister på scen.

Detta var mitt 5 besök på Jamaica och jag kan se en tydlig förändring genom åren. Första gången jag besökte jamaica var det som en dröm. Jag kom hem till Sverige inspiration och nya steg, få människor här var intresserade av dancehall dans.

Det togs inte riktigt på allvar och folk höll fast vid den kommersiella bilden av dancehall som MTV förmedlat. Jag och min dåvarande dans grupp Skillz satsade hårt för att ändra denna skeva bild, vi delade våra erfarenheter på alla sätt vi kunde komma på. Detta gav resultat, vi gick från 20 elever till 200 till 300 till 500 och nu har dancehall dansen en säker plats i Sverige. Det finns många utövare, kulturen sprids varje dag framförallt bland de unga.

Det känns skönt att veta att man varit delaktig i denna utveckling.

Internationellt så är Jamaica intressant för många musik o dans älskare, fler och fler besöker ön för att få svepas iväg av rytmerna. Men Jamaica är inget paradiset, landet bär på en lång och blodig historia och nuläget politiska klimat är väldigt tufft. Korruption, arbetslöshet, fattigdom är några av faktorerna som satt prägeln på landet. Dancehallens mest hängivna utövare bor i de tuffaste områdena i de jamaicanska städerna. Där är atmosfären spänd, skottlossningen finns ofta runt hörnet och du måste vara på din vakt framförallt som turist. För ett otränat öga kan kulturen upplevas som väldigt stark, hård, våldsam och sexuell. Personligen anser jag att folket reflekterar sin omgivning med dans och musik. De avdramatiserar och tar kontroll över svåra situationer genom att sjunga och dansa om det.

På samma ö lever reggaekulturen ännu mer omtalad och välplanerad runt om i världen. Reggae musik utövas av Rastas som ofta bor i mindre byar eller i bergen. När jag hör reggaens lugna gung ser jag mig den reflektera jamaicas vackra natur, höga gröna kullar, turkosa vågor. Självklart var vi tvungna att gå på bergsvandringar och besöka reggae legenden Bob Marleys hus/museum.

Kuba

I januari 2011 åkte jag på samma resa, det var så roligt och inspirerande att jag bara var tvungen att komma tillbaka igen. Denna gång mer med tid och vetskap av vad som finns och vad jag kan få ut av resan.

Vi åkte på en 3 veckor lång arrangerad dansresa av svenska dansaren/pedagogen Gunilla Skog.

Vi spenderade först 2 veckor i den mysiga och kulturella staden Santiago de Cuba. Där efter stannade vi 1 vecka i den pulserande huvudstaden La Havana.

Denna utbildning bestod av en fördjupning i den kubanska dans kulturen, vi tränade 3 timmar varje dag tillsammans med kubanska dans kompanier. Pinos Nuevos och Cojunto Folklorico de Oriente.

På klasserna fick vi ta del av latin amerikanska danser som: salsa, rumba, merengue, son, bachata, chachacha. Även afrokubanska traditionella danser som: orichas, palo, voodoo, pilong.

Det fanns en huvudlärare i varje dans stil, gruppen delades in i olika nivåer för att alla ska få ut de bästa av sin dans.

Vi blev även tilldelade en danspartner första dagen som blev en personliga coach och vän. Detta gjorde det lätt att komma i direkt kontakt med den kubanska kulturen i

största allmänhet. Vi möttes ofta upp innan den gemensamma klasserna för att ta privat klasser eller bara träna och utbyta erfarenheter tillsammans.

På kvällarna var det garanterat utgång som gällde. På dansgolvet fick man verkligen pröva sina färdigheter. Jag blev väldigt glad när jag misstogs för att vara kubanska. Kubanerna var väldigt nyfikna på "vår" dans, vi fick många tillfällen att visa upp och del med oss av vad vi kan. Vi gjorde små shower, öppna träningar och mini klasser med alla intresserade.

Det var det himla kul att se flera av dansarna gör steg som jag lärde de året innan.

Santiago de Cuba och Havana skildes väldigt mycket, det var kul att få ta del av två olika sidor av Cuba. Santiago den mysiga och traditionella, Havanna fartfylt och intensivt. Vi besökte pampiga byggnader där stora live band spelade, bla Havana de Primera. Det var skönt att se publiken snabbt svepas med och sedan dansa loss natten i ända.

Kuba är ett land med väldigt begränsad kommunikation med omvärlden. Majoriteten av befolkningen har inte tillgång till internet. Som dansare är det svårt att få tillgång till inspiration utanför Kubanska gränsen.

Jag passade på att ta med mycket video material hemifrån med streetdance från olika delar av världen. Detta blev väldigt populärt, jag brände många dvd- skivor och delade ut till de mest entusiastiska. Jag är ganska säker på att det kommer ge resultat :)

Väl hemma

Jag känner ett stark saknad att musik och dans i vårt vardagssamhälle. Det känns trist att gemeneman har ganska lång till att plocka upp ett instrument eller att spontan dansa hemma eller på öppen plats. Jag tror personligen att vi alla skulle må bra av att ha mera musik och dans i vardagen.

Denna resa har endast gjort mig mer intresserad och nyfiken på Karibien.

Sedan jag kom hem har salsa abstinensen vart stark jag har sugit åt mig av salsa Stockholm har att erbjuda. Fördjupat mig i den musik och litteratur jag fick med mig.

Nu har jag börjat planera två Kuba relaterade dans projekt tillsammans med researrangören Gunilla Skog och mina kollegor och medresenärer Theresa Gustavsson, Martha Nabwire.

Vi vill ta ett kubanskt danskompani till Sverige, här arrangera en festival med föreställningar, klubbar, mindre shower, workshops. Just nu håller vi på att undersöka sponsorer. Nästa projekt är att åka tillbaka till Kuba i januari 2013 och under en 3 månaders period för att utbilda mig på Dans och Musikhögskolan i Havana.

Jamaika har sen så långt tillbaka influerat mig och min dans, det kommer det fortsätta göra. Jag delar ofta mina dancehall erfarenheter genom workshops, föreställningar mm Jag är väldigt mån om att den sprids på ett ärligt sätt.

Under denna resa kunde jag inte låta bli att sakna gamla Jamaika, då solen sken och folk log. Nu känns tiderna hårdare och mer stabilt.

Jag vet att Jamaika har så mycket mer för mig att upptäcka, jag är säker på att jag kommer resa dit igen. Just nu känns nästa gång väldigt långt borta.

Niki Tsappos